

Chefsjustitieombudsmannen
Cecilia Nordenfelt**Protokoll fört vid inspektion av Kriminalvården, häktet Sollentuna, den
12 och 17 oktober 2011**

Närvarande från Riksdagens ombudsmän: Chefsjustitieombudsmannen Cecilia Nordenfelt, byråchefen Jörgen Buhre samt föredragandena Moa Skerfving (områdesansvarig), Anna Sollerborn och Mia Persson.

Den 12 oktober 2011

ChefsJO och hennes medarbetare togs emot av kriminalvårdschefen Hanna Jarl Källberg, kriminalvårdsinspektörerna Jennie von Alten (även stf kriminalvårdschef, plan 10), Jennie Oliwsson (plan 5) och Maria Lindström (plan 8) samt regionjuristen Peter Wedin.

Verksamheten i häktet m.m.

Hanna Jarl Källberg redogjorde för häktets organisation och förhållandena i häktet, se *JO:s aktbilaga 3*. Därutöver framkom bl.a. följande.

Rekryteringen av personal påbörjades redan 2009, vilket innebar att de anställda som saknade tidigare erfarenhet av kriminalvård (ca 60 personer) hann genomgå kriminalvårdsutbildning och arbeta på andra verksamhetsställen innan häktet inledde sin verksamhet. Personalstyrkan är jämförelsevis ung och välutbildad.

Stängningen av 165 platser vid häktet Kronoberg har medfört ett mycket stort tryck på häktet Sollentuna under hösten. Häktet är i princip fullbelagt och har f.n. 221 intagna. Av dessa är 109 placerade i gemensamhet och 80 belagda med restriktioner. Tio intagna är externplacerade och 29 intagna utgör verkställighetsfall, dvs. väntar på en anstaltsplacering. Eftersom det finns förhållandevis gott om anstaltsplatser just nu (bortsett från specialplatser), erhålls en plats normalt inom fem dagar. Det finns i dag ingen i häktet som är omhändertagen med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). En klienthandläggare och vakthavande befäl ansvarar för placeringarna, vilka görs utifrån samlade nationella bedömningar. Kvinnliga intagna ska företrädesvis placeras i häktet Österåker. Sjukrummen samt ett bostadsrum på varje avdelning är handikappanpassade och har egen dusch. Vissa bostadsrum är obrukbara på grund av tekniska problem.

Eftersom häktet bara har tre ingångar (receptionen, häktesintaget och godsmottagningen), uppstår det köbildning vid vissa tidpunkter. Under hösten ska en verksamhetsanalys göras varvid flödena går igenom.

Ledningen träffas varje måndag för genomgång av operativa frågor och en gång i månaden för genomgång av strategiska frågor. Därutöver hålls bl.a. säkerhetsråd, lokal samverkan och överlämningar. Häktet har en narkotikahund, som är en regional resurs med uppdrag som även täcker anstalterna Storboda och Täby. En samordnare bestämmer hur den resursen ska utnyttjas.

Det finns åtta kriminalvårdsinspektörer i häktet. Deras arbetsrum är placerade på respektive avdelning. Varje kriminalvårdsinspektör ansvarar i genomsnitt för 20 medarbetare, och alla utom två av kriminalvårdsinspektörerna har ett klientansvar. Personaltätheten är högre på plan 10, där säkerhetsplatserna finns. Varje avdelning har en klienthandläggare, som vanligtvis är jurist. Vid morgonmötena tas upp vilka intagna som enligt gjord säkerhetsbedömning kräver tre kriminalvårdares närvaro vid öppning av dörren till bostadsrummet o.d. Den som börjar arbeta senare på dagen måste läsa protokollet från morgonmötet. Avdelningarna har en whiteboard-tavla där viktig information om respektive intagen anges. Därutöver kan personalen läsa sig till nödvändig information i daganteckningarna. Berörd personal får ordentlig information om farlighetsbedömningar.

På plan 5 finns inskrivningsavdelning, besöksavdelning, OBS-avdelning, två sjukrum och en förhandlingssal. I anslutning till inpasseringen finns ett visitationsrum och polisen har egna förhörssal. Logistiken på denna avdelning är mer komplex jämfört med de övriga avdelningarna. Avdelningens personalstyrka arbetar på alla områden.

Vid inskrivningen får den intagne ett informationsblad (JO:s aktbilaga 5). Suicidscreening görs i anslutning till ankomsten, men beroende på i vilket skick den intagne är sker detta antingen på plan 5 eller på den avdelning som han placeras på. Om den intagne mår dåligt vid ankomsten stannar han kvar på plan 5 för tillsyn.

Häktet skickar dagligen förfrågningar till åklagaren om möjligheten till lättnader i restriktionerna, t.ex. genom samsittning. Förfrågningarna förvaras i klientpärmarna. Det är normalt endast i de fall åklagaren beslutat om lättnader som dokumentation görs i daganteckningarna.

När åklagaren hävt restriktionerna för en intagen ska den intagne samma dag flyttas till en gemensamhetsavdelning, om det finns plats. Om häktet däremot bedömer att den intagne inte kan placeras i gemensamhet fattas ett avskildhetsbeslut. Dessa beslut omprövas varje torsdag. Dokumentationen av omprövningarna görs i form av minnesanteckningar.

På avdelningarna med gemensamhetsplatser är promenaden förlagd till förmiddagen. Lunch äts kl. 11.15 och efter den s.k. lunchstängningen kl. 12–14 vistas

de intagna i gemensamhet igen. Det är ganska många intagna som inte vill vara placerade i gemensamhet, och ingen tvingas till en sådan placering.

Handläggningstiden för telefon- och besökstillstånd uppgår f.n. till endast några dagar jämfört med i somras då dessa ärenden tog upp till två veckor att handlägga. För anhöriga kan besöksbokning göras vardagar kl. 09.30–10.30 samt torsdagar under kvällstid. Det har visat sig att den som ringer till häktet inte får besked om att telefonlinjerna är upptagna; en sådan funktion är dock beställd och ska snart installeras. En tjänsteman kommer också fördelas till att i större utsträckning svara i telefon. Enligt häktets rutiner ska häktet inom en timme återkomma till advokater m.fl. som ringer tjänstesamtal. Det gäller inga särskilda besökstider för advokaterna. Efter kl. 18 finns egentligen ingen ordinarie personal på besöksavdelningen, varför personal måste fördelas dit vid sena besök. På besöksavdelningen finns familjerum, som används vid besök med barn. Dessa rum är större och har leksaker, böcker m.m. De är dock inte helt färdigt inredda ännu. En målarbok, som är gjord av en intagen i anstalten Österåker, har framtagits inom Kriminalvården och kommer till jul. Godkända besökare får skriftlig information om vad som gäller för besök (JO:s aktbilaga 6).

Postgranskningen sker nästan uteslutande samma dag, men i speciella fall kan granskningen av ett enskilt brev fördröjas någon dag.

De intagnas förråd håller öppet hela dagen och håller en hög servicenivå. S.k. transportboxar ska användas framöver, dvs. två lådor som vardera får väga 10 kg och ska rymma alla tillhörigheter den intagne får ta med sig till anstalten. Kriminalvårdens transporttjänst, TPT, kommer i fortsättningen att koncentrera sig på persontransporter, medan företaget DHL kommer att transportera de intagnas tillhörigheter.

Läkare och psykiatriker håller mottagning på häktet vissa vardagar, och utom kontorstid finns tillgång till jourläkare. Sjukvårdspersonalen kallas alltid till en incident. Ansvarig chef eller – om det är utanför kontorstid – vakthavande befäl fattar beslut om akuta sjuktransporter. De intagna förvarar sin medicin i bostadsrummet eller, efter beslut av kriminalvårdsinspektören, i ett låst skåp på avdelningen. Egenvård gäller som huvudregel.

De intagna kan handla varor från en kioskvagn, som kommer två gånger per vecka till varje avdelning.

Cecilia Nordenfelt redogjorde kortfattat för JO:s verksamhet.

Samtal med personalföreträdare

Det antecknades att inga personalföreträdare hade anmält intresse av att tala med ChefsJO.

Rundvandring

ChefsJO och hennes medarbetare visades runt i häktets lokaler. I samband med rundvandringen informerades om bl.a. följande.

All personal är utbildad i hjärt- och lungräddning, och utrustning för detta finns på varje våningsplan. Bland personalen finns goda språkkunskaper. Häktet har en lista över olika kompetenser, som innefattar nästan alla vanligt förekommande språk.

Plan 5

På inskrivningsavdelningen finns väntceller, som enbart är utrustade med en bänk. I samband med inskrivningen får den intagne passera en larmbåge och vägs. Personalen ställer frågor avseende bl.a. anhöriga och om kontakt med sjukvården önskas. Suicidscreeningen sker antingen här eller på den avdelning där den intagne placeras. Sedan tillhörigheterna röntgats och förtecknats på ett förrådskort läggs de i ett skåp, varifrån de hämtas av förrådspersonalen. De intagna tillåts att ha 1 500 kr i bostadsrummet. Det är ett stort tryck på avdelningen på morgonen samt strax efter kl. 16.

Sjuksköterskan arbetar alla dagar kl. 8-17. Vid smittsamma sjukdomar hos en intagen finns rutiner för särskild hantering av avfall och tvätt. Tandläkarmottagningen och hundekipagets rum finns på avdelningen. Alla besöksrum har toalett och en samtalsanläggning. Familjerummen ska göras mer ombonade. Andaktsrummets inredning har medvetet hållits neutral, eftersom det ska användas av personer med olika trosinriktningar.

Plan 6-10

Bostadsrummen är utrustade med säng, bokhylla, ett skrivbord och en fast monterad pall samt toalett och handfat. Persiennerna kan regleras av den intagne genom ett vred placerat i fönstrets övre del, men jalousierna på utsidan av byggnaden kan inte regleras. Intill dörren finns en samtalsanläggning. På avdelningarna finns numera en dubbel uppsättning av termosar till varje rum, och de intagna får nytt kaffe/tevattnen två gånger per dag. Vid öppning av dörrarna till bostadsrummen krävs alltid en personlig kod. Säkerhetsplatserna skiljer sig från restriktionsplatserna genom att de förstnämnda har en dörrstopp och en ”bojlucka”, dvs. en lucka som möjliggör anbringande av handfängsel innan dörren till bostadsrummet öppnas. Häktets kök tillagar maten, som kommer i portionslådor till restriktionsavdelningarna respektive i kantiner till gemensamhetsavdelningarna.

Plan 11

Promenadgårdarna finns på plan 11. Förutom att personal med hjälp av kameraövervakning via skärmar följer vad som händer, finns personal på bryggan ovanför promenadgårdarna. Ytterligare personal slussar de intagna till och från promenaden. Promenadgårdarna städas av intagna, men det är inte lätt att ordna logistiken kring detta. Under promenaden får de intagna som vistas i gemensamhet spela softboll.

Övrigt

Det finns ingen biblioteksverksamhet i häktet. I stället körs bokvagnar med insamlade, begagnade böcker ut på avdelningarna. X-Cons och Röda korset har besöksverksamhet i häktet. På avdelningarna finns gymlokaler med konditions- och styrketräningsutrustning, men vissa delar av den nyinköpta utrustningen är trasiga och ska därför bytas ut. Det finns vidare en bollhall och möjlighet att träna yoga. På helgerna ordnas t.ex. bingo och bakning.

Samtal med intagna

ChefsJO och hennes medarbetare samtalade med drygt 30 intagna, varvid bl.a. följande framkom.

Allmänna frågor

Personalen är bra och professionell enligt de flesta intagna. Några intagna framförde dock att vissa vårdare är ”kaxiga” och ”oprofessionella”. För den som inte får vistas i gemenskap finns ett ökat behov av att få tala med personalen. Det är enligt en del intagna inte positivt att ha egen toalett i bostadsrummet, då detta innebär färre tillfällen till att komma ut ur rummet och få kontakt med personalen. Några intagna påtalade att det är svårt att sköta sina praktiska angelägenheter på utsidan, t.ex. hyresinbetalningar. En intagen framförde att han inte har fått del av häktets regler. Vidare efterfrågades mer information om vad som händer i ärendena.

Maten är enligt flera intagna bra, men portionerna är för små. Dusch får bara ske varannan dag, och en intagen påpekade att det är ohygieniskt i duschen. Flera intagna framförde att personalen inte tar hänsyn till att man vill vara presentabel vid sin rättegång och att det inte finns tillgång till en frisör. Enligt en intagen tog det fyra månader innan han, och då först efter en skriftlig begäran, lyckades få sin termos påfylld två gånger per dag.

En intagen framförde att det ges för kort betänketid – bara några sekunder – när kioskvagnen kommer och en annan intagen påpekade att det tar lång tid till dess att man får köpa frimärken om man kommer till häktet just efter det att kioskvagnen varit där. En intagen påpekade att det är svårt att få tag på en dagstidning.

En intagen framförde att han blev nedbruten på golvet, fängslad och hårdhänt behandlad, trots att han inte gjort motstånd, och att han efter två veckor fortfarande hade märken kvar efter handfångslet. Enligt honom tar personalen till sköldar oftare än vad som är nödvändigt, och eftersom personalen inte har namnbrickor vet han inte vem han ska göra en anmälan mot.

En intagen klagade på att han inte fått veta varför han blivit placerad på säkerhetsavdelningen. Han förflyttades från ett annat häkte när hans restriktioner hävdades, men upplever att han har det sämre här i häktet Sollentuna jämfört med när han hade restriktioner. En annan intagen uppgav att han inte har fått veta varför han är placerad på restriktionsavdelning trots att han inte har restriktioner. Han upplevde

att han under sin vistelse i ett annat häkte fått bättre hjälp med att genomföra samtal med kommunen och Försäkringskassan. En intagen berättade att han suttit på de flesta häkten i Stockholmsområdet och att han upplever att det råder kaos i häktet Sollentuna.

Tillhörigheter och kommunikation med omvärlden m.m.

Det tar enligt flera intagna lång tid (i vissa fall över två veckor) att få tillhörigheter som lämnats in av anhöriga. Posthanteringen går oerhört långsamt och intagna med restriktioner kan få vänta upp till en månad innan de får veta om de tillåts att skicka sitt brev respektive får del av brev som sänts till dem. Det tar lång tid att få telefon och besökstillstånd samt att få träffa sina barn. En intagen klagade på att han inte tillåts att försegla sina utgående brev. Flera intagna klagade på att det tar lång tid att få tala med eller träffa sin advokat och på att de intagna kroppsbesiktigas efter advokatbesök. En intagen framförde att hans flickvän haft svårt att komma fram per telefon för att boka besök; ingen svarade på två dagar.

En intagen uppgav att han förflyttats från ett annat häkte och att de tillhörigheter han hade med sig och som han köpt i det andra häktets kiosk, t.ex. kaffe och tandborste, låg utanför dörren till hans bostadsrum under en veckas tid innan personalen gick igenom dem. Han fick vänta nio dagar på att få beslut avseende innehav av ett guldhalsband i bostadsrummet. Det beslut han då fick var ett muntligt avslagsbeslut och han fick vänta ytterligare en vecka på att få ett skriftligt beslut i frågan. Först efter ungefär en vecka fick han ett muntligt avslagsbeslut avseende innehav av en klocka som hans sambo lämnat in. Eftersom klockan bedömdes ha ett för stort värde, tycker han att den följaktligen inte borde ha tagits emot av häktet.

En intagen framförde att hans advokat och en polis fått vänta i 45 minuter på att bli utsläppta ur ett besöksrum efter ett polisförhör. Han uppgav vidare att den häktningspromemoria han hade med sig när han kom till häktet togs ifrån honom vid inskrivningen. Han hänvisades till att skriva en hemställan om att få inneha promemorian i bostadsrummet. Efter fem dagar fick han emellertid beskedet att promemorian inte fanns bland hans tillhörigheter. Vidare har handlingar som polisen och advokaten faxat till honom inte lämnats till honom. När personalen undersökte saken hittades häktningspromemorian som häktet tidigare påstått var borta.

En intagen berättade att han upplevde att verksamheten i häktet ännu inte "satt sig". Han upplevde att viss personal hade kunskapsbrister och inte kunde svara på t.ex. vilken tid INTIK-telefonen stängs av på kvällen och hur många besök man kan ta emot varje vecka. Han var vidare missnöjd med att man bara får ringa på INTIK-telefonen fram till kl. 17.45 på vardagarna, eftersom många människor då ännu inte kommit hem från sina arbeten. Han uttryckte även missnöje med klädhanteringen i häktet. Vissa plagg och storlekar saknas och det är oreda i klädförrådet.

Sjukvård

Några intagna var nöjda med sjukvården i häktet, medan andra intagna var missnöjda med den. Bl.a. framfördes att intagna som mått dåligt inte tagits på allvar och att medicineringen ibland glöms bort.

Fritidsaktiviteter

Flera intagna var missnöjda med att det inte finns något bibliotek i häktet och med att det endast finns ett begränsat utbud av böcker. Klagomål framfördes även om brist på böcker och tidningar på finska.

Önskemål framfördes om att träning och promenad skulle delas upp mellan förmiddag och eftermiddag. En intagen var missnöjd med att aldrig få veta i förväg när han ska gå på promenad. En annan intagen var missnöjd med bristen på rutiner och på att tidpunkten för olika aktiviteter såsom promenad och dusch ändras från dag till dag.

Bänkarna i promenadgårdarna är inte placerade under tak, vilket innebär att en intagen som på grund av handikapp måste sitta ned får sitta oskyddad om det regnar.

Den 17 oktober 2011**Granskning av handlingar**

Jörgen Buhre, Moa Skerfving, Anna Sollerborn och Mia Persson granskade, med hjälp av kansliassistenten Margareta Svensdotter och klienthandläggaren Therese Berg, handlingar samt dokumentation i Kriminalvårdens klientadministrativa system (KLAS) och Kriminalvårdsregistret (KVR). Granskningen avsåg s.k. verkställighetsfall i häktet samt förfrågningar till åklagaren om brev, telefonsamtal och samsittning beträffande intagna med restriktioner. Vid granskningen framkom inget som föranleder någon åtgärd från JO:s sida.

Slutgenomgång

ChefsJO höll avslutningsvis en genomgång med regionchefen Gunilla Ternert samt Hanna Jarl Källberg, Jennie von Alten, Jennie Oliwsson, Maria Lindström och Peter Wedin.

ChefsJO informerade kortfattat om de iakttagelser som gjorts och om de frågor som tagits upp av de intagna. Hon anförde därvid bl.a. följande.

Det allmänna intrycket är mycket gott. Trots att det av naturliga skäl förekommit diverse uppstartsproblem har det inte inkommit speciellt många anmälningar mot häktet till JO. Flera klagomål som framförts vid samtalen med intagna synes också vara hänförliga till att verksamheten är nystartad.

Eftersom det inte är realistiskt att räkna med att personalen är insatt i alla viktiga daganteckningar som gjorts om en intagen, är systemet med en whiteboardtavla på varje avdelning viktigt. Datumet för när justering senast gjorts bör emellertid ändras efter den dagliga uppdateringen oavsett om några ändringar gjorts.

Personalen är enligt många intagna i överlag bra. Alla intagna är inte positiva till att ha toalett i bostadsrummet, eftersom det blir mer ensamt, och några efterlyser mer ”småprat” med personalen. Flera intagna framförde klagomål om långa handläggningstider för ärenden om telefon- och besökstillstånd respektive innehav, långa väntetider i samband med advokatbesök och kroppsbesiktning av den intagne efter advokatbesök. Någon framförde att han inte tillåts att klistra igen kuverten på sin utgående post. Två intagna uppgav att de inte kände till varför de placerats på en säkerhetsplats respektive restriktionsplats. Maten uppgavs vara bra, även om portionerna enligt vissa intagna är för små.

Med anledning av att det vid rundvandringen inte blev tillfälle att bese ett handikappanpassat bostadsrum ställde ChefsJO kompletterande frågor kring dessa. Hanna Jarl Källberg uppgav att rummen är utrustade med fyra larm (i mellanhögt läge vid sängen, ovanför golvlisten vid dörren, i sitthöjd vid toalettstolen och ovanför golvlisten inne i toalettutrymmet) och att vredet som reglerar ljusintaget är placerat på samma ställe (dvs. högt upp) i alla rum.

Hanna Jarl Källberg uppgav vidare följande. Ett omfattande arbete har lagts ned på att i förväg identifiera och lösa problem som kunde tänkas uppstå. Cheferna har därvid gått ner på detaljnivå. Insatsstyrkan, som bär särskild skyddsutrustning, har använts vid endast ett fåtal tillfällen. Beslut att sätta in insatsstyrkan fattas av kriminalvårdschefen eller en kriminalvårdsinspektör. Därutöver finns en larmstyrka bestående av två personer från varje avdelning, som ”springer” på alla larm. Larmstyrkan bär inte samma utrustning som insatsstyrkan. Batong får endast bäras av personal som fått utbildning i handhavandet av sådant och som arbetar på restriktionsavdelning eller är larmchef. Även användningen av OC-spray är strängt reglerad, och sådan har ännu aldrig behövt användas. Även om det i lagstiftningen finns stöd för ytlig kroppsbesiktning av den intagne efter advokatbesök ska detta som huvudregel inte ske. Beslut om kroppsbesiktning fattas i förekommande fall av kriminalvårdschefen eller en kriminalvårdsinspektör. Möjligen har det utan hennes vetskap inträffat att någon sommarvikarie felaktigt fattat ett sådant beslut. Häktet överväger att införskaffa s.k. läsplattor, och i väntan på dessa tillgodoses intagnas önskemål om böcker genom bokvagnar. Häktet har inget avtal med någon frisör, men intagna på gemensamhetsavdelningarna har tillgång till hårtrimmer. Häkteskläder har köpts in i alla storlekar, varvid extra många i storlekarna L och XL som används mest. Kläderna tvättas i häktet av intagna tillsammans med en produktionsledare. Sängkläder och filter skickas däremot till anstalten Hall för tvätt. Det råder enighet om att småprat med de intagna är värdefullt, men samtidigt är det många arbetsuppgifter som ska hinna utföras.

Jennie Oliwsson uppgav följande. Det tar ungefär 15 minuter för en advokat att förflytta sig från receptionen till besöksrummet. Personalen vid besöksavdelningen brukar kommunicera med personalen på den intagnes avdelning 15 minuter innan besöket för att den intagne i god tid ska kunna slussas ner till besöksavdelningen. Det kan dock vara många besök samtidigt och byggnadens konstruktion gör förflyttningar tidskrävande, men det arbetas hela tiden med att få det att gå så

smidigt som möjligt. Det händer också att advokater avlägger spontana besök, vilket av naturliga skäl innebär att några förberedelser inte kan göras. När verksamheten i häktet startade diskuterades vilka tillhörigheter de intagna skulle få inneha. Nu går ”normaltillhörigheter” i regel direkt upp till avdelningen efter inskrivningen. I början av november börjar de nya transportboxarna att användas.

Jennie von Alten uppgav följande. För att underlätta brevgranskningen ber personalen de intagna att inte klistra igen kuverten. (Ingen av de närvarande kriminalvårdstjänstemännen har uppfattat att den aktuella frågan brukar ge upphov till något problem.) Om en intagen utan restriktioner på grund av platsbrist på gemensamhetsavdelningen är placerad på en restriktionsplats ställs han på kö till en gemensamhetsplats. Dokumentationen i denna fråga kan säkert förbättras. Ett formellt avskildhetsbeslut fattas endast om placeringen på en restriktionsplats sker av säkerhetsskäl eller, i platsbristfallet, om den intagne invänder mot placeringen. Vanligen kan en gemensamhetsplats beredas samma dag eller dagen efter att restriktionerna hävts. Varje torsdag diskuteras de avskildhetsplacerade, varvid en omprövning av avskildhetsbeslutet görs. Minnesanteckningar förs i samband med dessa omprövningar. Ärendet beträffande den intagne som framfört att han inte kände till varför han placerats på en säkerhetsplats är under utredning och det är i nuläget inte klart var han ska placeras. Intagna på restriktionsavdelningarna tillfrågas varje dag om promenad samt varannan dag om träning och dusch. Efter att under sommaren ha provat olika lösningar har avdelningarna numera fasta tider för promenaden. Den enskilde intagnes tid kan visserligen variera något inom avdelningens tid, som dock alltid är antingen kl. 9–12 eller kl. 14–16. Det skulle inte fungera utan fasta rutiner.

ChefsJO påtalade att det i daganteckningarna bör dokumenteras de överväganden som har gjorts beträffande den enskilde, t.ex. i fråga om fortsatt avskildhetsplacering och möjligheten till lättnader i restriktionerna.

Peter Wedin uppgav följande. I rätten att granska brev innefattas – för både åklagarens och Kriminalvårdens del – en rätt att öppna breven. Att den intagne väljer att klistra igen kuvertet hindrar således inte att granskning sker. Enligt en nyligen gjord kontroll uppgår handläggningstiderna för ärenden om besöks- och telefontillstånd för intagna utan restriktioner till två dagar. För intagna med restriktioner förlängs handläggningstiden av det förhållandet att både ansökan och samtyckesblanketten, som den intagne skickar till den person han vill ha kontakt med, ska gå via åklagaren.

Det antecknas till protokollet att vissa klagomål som förts fram av intagna även förts fram i anmälningar till JO, bl.a. dnr 4426-2011 och 4950-2011. Beträffande vad som kommit fram om intagnas möjlighet att lämna avgående brev oklistrade, hänvisar jag till följande uttalande jag gjort rörande ett annat häkte i mitt beslut den 19 maj 2009, dnr 2431-2009.

Det är av största vikt att de befogenheter som lagen ger för brevgranskning inte överskrids. Kriminalvården får därför inte regelmässigt och utan urskiljning öppna all inkommande post till intagna, utan det skall i det enskilda fallet föreligga misstanke om att försändelse innehåller något som kan äventyra säkerheten eller ordningen i häktet. Lagens innebörd är att ett övervägande måste ske i varje enskilt fall av brevgranskning. Mot den bakgrunden får det inte krävas att en häktad – oavsett eventuella restriktioner – skall lämna sina avgående brev oklistrade. Jag förutsätter att häktet omgående ändrar sina rutiner i nu berört avseende, om inte detta redan har skett. För tydlighetens skull vill jag tillägga att det naturligtvis inte finns något som hindrar att en intagen som vill underlätta granskningen lämnar sina brev oklistrade.